

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Jiří Samek

Název práce: Tvorba bezpečnostní komunity v regionu středovýchodní Evropy v kontextu války v Zálivu

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
Jan Hornát

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce zkoumá Deutschův koncept bezpečnostní komunity na případové studii zemí středovýchodní Evropy, přičemž předpokládá, že válka v Perském zálivu byla jedním z katalyzátorů tvorby bezpečnostní komunity v regionu. Dle slov autora je cílem práce „analyzovat, jakým způsobem ovlivnila válka v Perském zálivu tvorbu bezpečnostní komunity v regionu středovýchodní Evropy.“ (str. 2).

Student nejprve představí koncept bezpečnostní komunity a související termíny (normy, socializace) a následně uvede čtenáře do kontextu kapitolou o příčinách a průběhu války v Zálivu. Ve třetí kapitole se již autor chce věnovat stěžejní části práce, a to samotné tvorbě bezpečnostní komunity v regionu. Student dochází k závěru, že za výsledek zapojení se do konfliktu po boku Spojených států a dalších partnerů, lze považovat fakt, že se státům podařilo „navázat užší vztahy se západními mocnostmi, které v budoucnu přispěly při lobbování ohledně integrace do západních bezpečnostních struktur.“ (str. 29). Současné založení Visegradské skupiny pak lze vnímat jako „bezpečnostní komunitu i přesto, že původně měla skupina být platformou pro koordinování vztahů vůči západním strukturám“ (str. 29).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Student si zvolil relativně náročné téma – svou povahou je koncept „bezpečnostní komunity“ relativně neuchopitelný, jelikož existuje na úrovni společných hodnot, norem a ideí a o to hůře se identifikuje proces zrodu takové komunity. Tyto problémy se do jisté míry v práci objevují, kdy na jedné straně student prezentuje diskuzi relevantní teoretické/koncepční literatury ohledně bezpečnostních komunit a jejich funkcí, ale v praktické části se již popsané mechanismy poněkud vytrácejí. I vzhledem k menší dostupnosti potřebné empirie ze zvoleného období (tj. přelom 80. a 90. let 20. století) v sekundárních zdrojích, je však jistá zkratkovitost výkladu do určité míry omluvitelná. Práce tedy má jasné teoretické/koncepční ukotvení, avšak z hlediska metodologie není autor explicitní – v úvodních kapitolách by měla být přítomna debata o tom, jak se zrod bezpečnostní komunity prakticky analyzuje/identifikuje a jaké analytické nástroje (resp. epistemologie) jsou k tomu nutné. Jasnější debata o metodologickém postupu výzkumu by studentovi lépe stanovila strukturu práce a její závěry by byly autoritativnější – v tomto ohledu mohl být velmi nápomocný článek Sakai (2016), který zkoumá podobnou otázku na vztahu USA-Japonsko, který jsem studentovi doporučoval pro inspiraci členění vlastního výzkumu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z formálního hlediska splňuje práce požadavky Bc. práce. Citační norma je napříč prací vesměs sjednocená, ale seznam použité literatury mylně rozlišuje primární a sekundární prameny. Zejména v poznámkách pod čarou se objevuje řada překlepů (např. str. 19 “Central Europe's Security”, Foreign Policy **no. 83, no. 83** (1991): 122; str. “North Atlantic Cooperation Council (1991-1997)”, online, **Ntao.int**).

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Výsledek kontroly neodhalil významnou shodu s jinými pracemi.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Na práci oceňuji jasné teoretické/konceptuální zakotvení a taktéž relevantní a zajímavou výzkumnou otázku. Provedení výzkumného předpokladu však místy pokulhává. Struktura praktické části se mohla více odrazit od existující sekundární literatury, která má relativně jasné postupy v tom, jak zrod a vývoj „bezpečnostní komunity“ zkoumat. Student mohl strukturovat svou práci kolem základních parametrů bezpečnostní komunity (např. diskurz, socializace či sdílené normy), než kolem chronologické osy, která spíše popisuje vývoj myšlenek ohledně bezpečnosti regionu středovýchodní Evropy po konci studené války. Důraz na to, jak se např. vyvíjel společný diskurz států středovýchodní Evropy a jak se přibližoval západní „bezpečnostní komunitě“, by splnil cíle práce mnohem efektivněji.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Lze považovat současnou podobu NATO za bezpečnostní komunitu? Jak se taková komunita udržuje a proč je to důležité?
2. Pokud bylo podle Vás možné považovat Visegradskou skupinu za bezpečnostní komunitu v 90. letech 20. století, lze toto tvrdit i dnes?
3. Existuje v sekundární literatuře nějaká kritika konceptu bezpečnostní komunity?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení C.

Datum: 30. 5. 2024

Podpis: Jan Hornát